

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/121/2024
Identifikačné číslo spisu:	8109222556
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8109222556.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne PaedDr. S. H., narodenej XX. I. XXXX, C., B. X, právne zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Čerevkom, Banská Bystrica, Janka Kráľa 3, proti žalovanému JUDr. Z. H., narodenému XX. Z. XXXX, C., B. X, právne zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Kahancom, Prešov, Vajanského 33, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/192/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 09. júla 2024 č. k. 12Co/17/2024-2534, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 09. júla 2024 č. k. 12Co/17/2024-2534 zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 14. novembra 2023 č. k. 13C/192/2009-2446, ktorým súd prvej inštancie vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bližšie špecifikované vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Odvolací súd mal vo svojom odôvodnení za to, že sa súd prvej inštancie pri svojom druhom rozhodnutí neriadil právnym názorom odvolacieho súdu a vydal rozhodnutie, v ktorom všetky odvolacím súdom vytknuté nedostatky neodstránil, čím porušil princíp viazanosti súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa. Odvolaciemu súdu tak chýbal základný predpoklad v podobe jasného podkladu pre rozhodnutie, v dôsledku nedostatku ktorého by sa v prípade rozhodovania odvolací súd dostal do pozície súdu prvej inštancie. Odvolací súd rovnako poukázal na to, že § 390 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vyžaduje, aby išlo o nové rozhodnutie, avšak v tomto prípade je rozsudok súdu prvej inštancie novým rozhodnutím len po formálnej stránke, no určite nie po obsahovej.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Žalobkyňa v dovolaní zopakovala doterajší priebeh konania, svoju argumentáciu, produkované dôkazy a uviedla, že v dovolaní napadnutom rozhodnutí

odvolací súd nevyslovil žiadny právny názor. Podľa dovolateľky predmetné rozhodnutie neobsahuje zrozumiteľnú inštrukciu a pokyn adresovaný súdu prvej inštancie, aké procesné úkony má súd prvej inštancie vykonať a neobsahuje ani zrozumiteľný a jasný právny názor na skutkové a právne otázky súvisiace s predmetným zrušovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie. V napadnutom rozhodnutí sa tak podľa dovolateľky odvolací súd vôbec nezaoberal rozsiahlym dokazovaním a dôkazmi, ktoré súd prvej inštancie vykonal, ako ani právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa dovolateľky v konaní žiadna z procesných strán nenavrhol žiadne nové dôkazy ani nespochybňuje hodnotu určenú znaleckou organizáciou, čo znamená že nie je možné v zmysle § 185 CSP vykonať ďalšie dokazovanie, čím neexistuje zákonný dôvod na to, aby odvolací súd nerozhodol. Odvolací súd tak podľa dovolateľky porušil ustanovenie § 390 CSP, čím porušil právo na spravodlivý proces a okrem uvedeného aj predmetnú vec nesprávne právne posúdil.

3. Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) dovolanie odmietol, keďže dovolanie voči zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

6. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Žalobkyňa podala dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dovolací súd zastáva názor, že (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinstančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne

skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/99/2017, 3Cdo/236/2016, 8Cdo/130/2017, 4Cdo/189/2020).

9. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku.“

10. Najvyšší súd dodáva, že v prípade, ak mala žalobkyňa za to, že odvolací súd porušil ustanovenie § 390 CSP keď druhýkrát zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, mala možnosť zvoliť iný, zákonné prípustný procesný postup. Proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu síce nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné, ale je v takomto prípade možné ho napadnúť ústavnou sťažnosťou (pozri I. ÚS 294/2024). Ústavný súd sa už vo viacerých svojich rozhodnutiach venoval výkladu a nerešpektovaniu § 390 CSP odvolacími súdmi (I. ÚS 59/2023, I. ÚS 451/2022, III. ÚS 5/2018), ako aj výnimkám, kedy je odchýlenie od uvedeného ustanovenia prípustné (pozri III. ÚS 570/2023, IV. ÚS 215/2022).

11. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

12. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne podľa uvedeného prípustné nie je, najvyšší súd dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietol bez toho, aby sa ním zaoberal.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.